

Az **online verzió** eléréshez használja a QR-kódot, vagy az alábbi linket:
<https://canva.link/egtc-snapshot-2026>

EGTC MONITOR

A magyar részvételű ETT-k térség- és gazdaságfejlesztő szerepe

2026

Mi az európai területi társulás (ETT)?

Az angol eredeti megnevezés szerinti **European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC)** az Európai Unió által 2006-ban létrehozott jogi-intézményi eszköz, amely lehetővé teszi, hogy helyi, regionális és akár állami intézmények, hatóságok **önálló jogi személyiséggel rendelkező, területi együttműködést és fejlesztést segítő szervezetet hozzanak létre az országhatárokon átívelő módon**. Az ETT-k alkalmazottakat foglalkoztathatnak, intézményeket és közhasznú vállalkozásokat hozhatnak létre és működtethetnek minden olyan tagállamban, amelyből a tagjai toborzódnak. Van olyan ETT, ami egy határon átnyúló kórházat üzemeltet, egy másik egy magashegységi alagutat, mások határon átnyúló UNESCO-márkás geoparkok fejlesztését intézik, megint mások egyetemek közös képzési programjait vagy éppen egy uniós közlekedési folyosó fejlesztését vállalták fel. Az ETT-k európai uniós jogszabályi háttere a 1302/2013/EU rendelettel módosított 1082/2006/EK rendelet.

2026 nyaráig 93 ilyen szervezetet vettek nyilvántartásba az Európai Unióban, ezek közül 27-nek (30%) van vagy volt magyar tagja. Nem véletlen az eszköz magyarországi sikere, mivel Pálfi István egykori néppárti EP-képviselő a rendelet formálódásának időszakában végiglátogatta a magyar határtérségeket, ahol már akkor is élénk együttműködések alakultak ki, főként a határon túli magyarok segítségével, és tájékoztatta a helyi szereplőket az új eszköz érkezéséről. Ennek köszönhető, hogy 2008-ban az EU második ETT-jét esztergomi székhellyel alapították, és hogy ma is 15 magyar részvételű európai területi társulás végez európai színvonalú fejlesztő munkát a magyar határok mentén.

Az ő eredményeiket hivatott bemutatni ez a rövid összefoglaló.

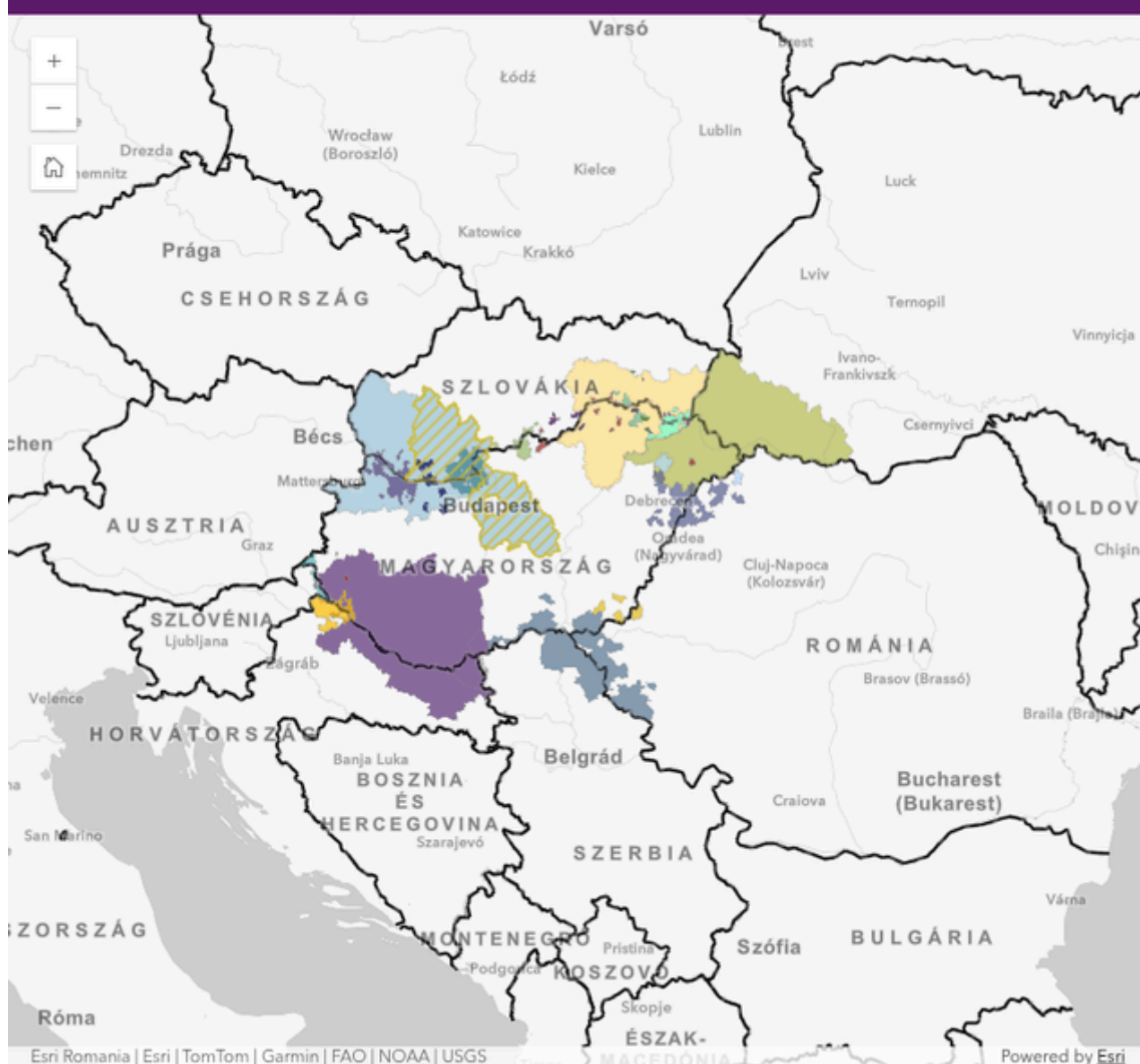
Az összefoglalóban található diagramok **2008 és 2026 között** mutatják az ETT-k eredményeit. A diagramok egy része csak a **saját projekteket** ("az ETT-k vezető partnerként, vagy társpartnerként megvalósított és megvalósítás alatt álló projektek") mutatja, a másik része pedig az ETT közreműködésével megvalósuló **külső projekteket** ("az ETT-k közreműködésével megvalósított, vagy megvalósítás alatt álló projektek") is számol. Az értékek minden esetben **euróban** kerültek feltüntetésre.

A magyar ETT-hálózat kiterjedése

Az alábbi térkép a **magyarországi ETT-hálózat** kiterjedését mutatja. A hálózat legújabb tagja a 2025-ben alapított **BOTILA ETT**, ami a 2026-os évben jelentősen bővítette tagságát. Az ETT-k jógyakorlataiból inspirálódva törekszik az általa lefedett bodroközi térség komplex fejlesztésére.

2026 nyarán Magyarországon kizárólag az **osztrák és a szerb határ mentén nem található ETT**. Utóbbi esetben ezt a megfelelő szerb jogszabály hiánya okozza. A **BTC ETT**-ben ugyanakkor szerbiai önkormányzatok az alapítás óta részt vesznek, megfigyelő státusszal. Ausztria esetében az érintett hatóságok óvatossága, az ETT eszköz népszerűségének hiánya magyarázza a hiátusokat.

ETT - Infopont: Magyar ETT-k interaktív térképe

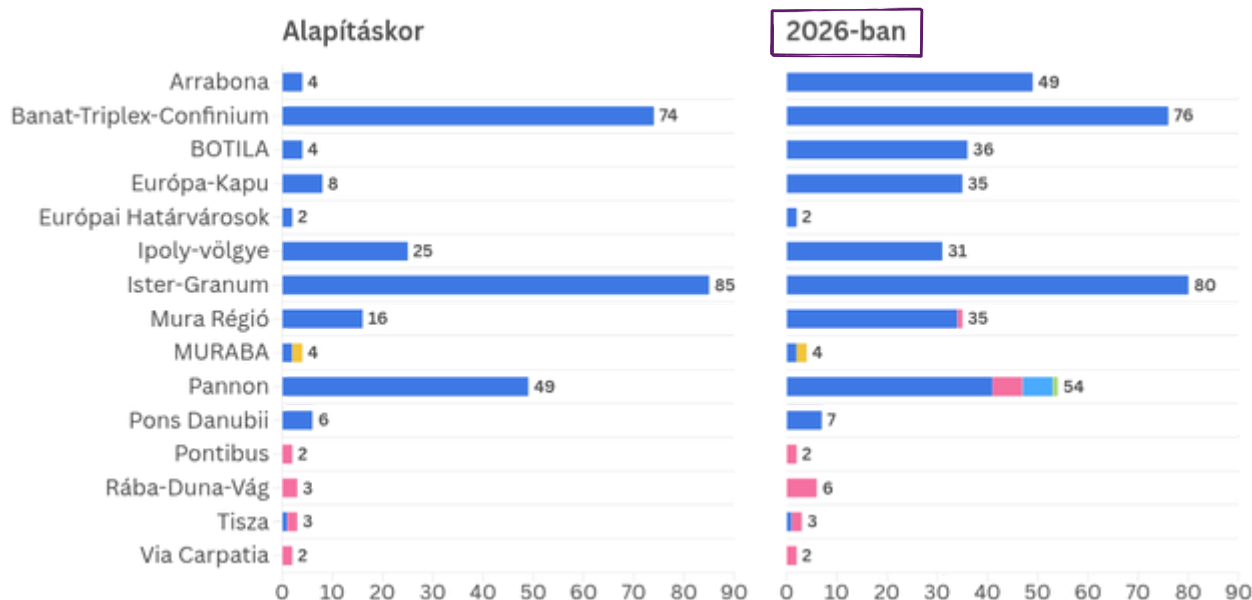

Az ETT-k felépítése

Az ETT-k tagsági összetétele

A magyarországi ETT-k tagsága **jellemzően települési és megyei önkormányzatokból** áll, kisebb számban azonban egyéb közjogi intézmények is találhatóak a tagok között. A társulások tevékenységi köreit és kompetenciáit ezért főként az önkormányzati törvények határozzák meg, ezeken a kereteken belül végeznek fejlesztési tevékenységet.

394 települési önkormányzat **19** megyei önkormányzat **6** egyetem **2** nemzetiségi szervezet **1** nemzeti park

Az ETT-k működtetői

Az ETT-k legfőbb döntéshozó szerve a tagok képviselőiből álló **közgyűlés**, amelynek munkáját az **elnök**, valamint bizonyos ETT-k esetében a társelnök irányítja. A stratégiai döntések operatív végrehajtásáért a **munkaszervezet** felel, melyet az **igazgató** vezet.

A **munkaszervezetek** nagysága és foglalkoztatási összetétele meglehetősen vegyes: van, ahol megbízási szerződéssel dolgoznak a szakemberek, míg máshol rész- vagy teljes munkaidős munkaszerződéssel foglalkoztatják a munkatársakat. Az évek során jó néhány ETT a határon átnyúló foglalkoztatás területén is jelentős tapasztalatot szerzett.

ÖSSZESEN
MUNKATÁRS
75

foglalkoztatás

megbízási szerződés

részmunkaidő

teljes állás

határon átnyúló foglalkoztatás

Az ETT-k fejlesztési tevékenységei

Az ETT-k közreműködésével megvalósult projektek

A 2008, az első magyar részvételi ETT bejegyzése óta eltelt közel két évtizedben az aktív társulások összesen több mint **270 millió euró** értékű fejlesztési projektet valósítottak meg (egyes projektek megvalósítása még folyamatban van).

Ezeknek a projekteknek egy részét (40%) pályázóként, más részét külső megkeresésre, megbízásra (pl. a tagok számára) menedzselték, menedzselik.

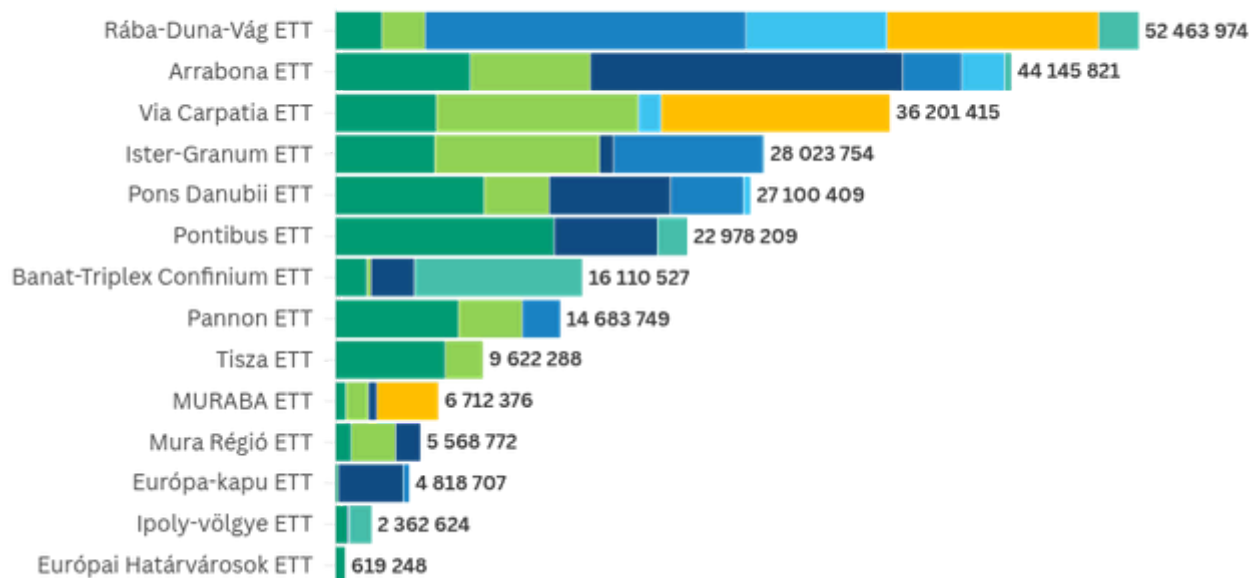
Összes ETT

A részletek megismeréséhez **kattintson az egyes körökre, vagy válasszon a legördülő listából egy ETT-t!** A visszalépéshez használja majd a felfelé mutató nyilat, illetve a legördülő listát.

Az oldalon látható diagramok az ETT-k közreműködésével megvalósított, vagy megvalósítás alatt álló projekteket tartalmazzák, feltüntetve az **ETT-k szerepvállalását**.

vezető partner társpartner külső projektmenedzser külső pályázótíró és projektmenedzser
külső pályázótíró forráskezelő társult partner

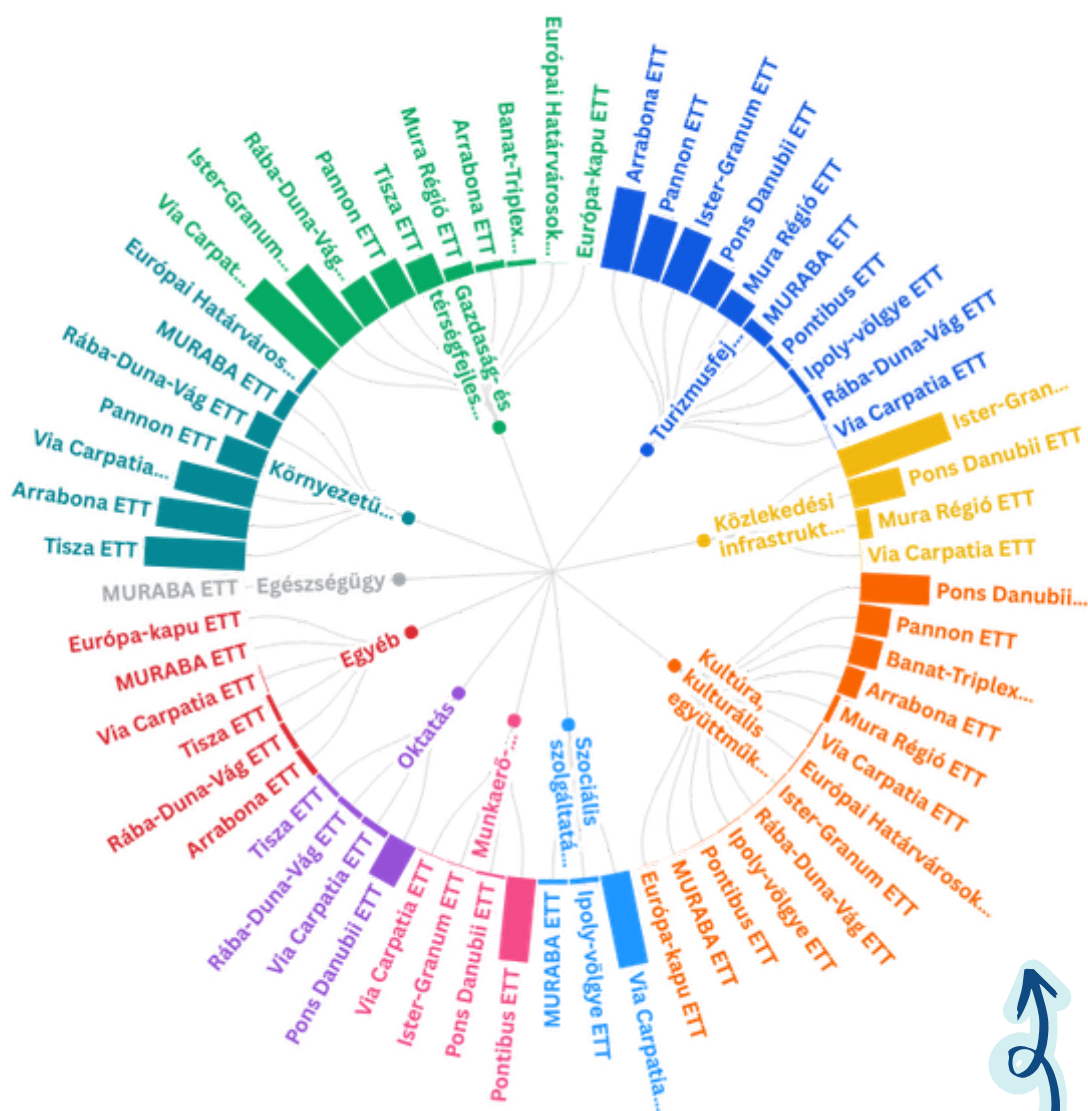

Az ETT-k által megvalósított projektek tematikái

A magyar részvételű ETT-k az általuk lefedett térségek átfogó fejlesztő szervezeteiként számos ágazatot érintően készítenek elő és valósítanak meg projekteket, a bölcsődék korszerűsítésétől az ipari parki iparvágány meghosszabbításáig, a közintézmények energetikai korszerűsítésétől a turisztikai szolgáltatások fejlesztéséig, a helyi termelők piacra jutási feltételeinek javításától az idősek napközi ellátását segítő szolgáltatások fejlesztéséig.

Összes ETT

A részletek megismeréséhez **válasszon ETT-t a legördülő listából!**
Az ETT-s szűrő kikapcsolásához válassza ki az "Összes ETT" opciót.

A nagyításhoz **kattintson az egyes témakörökre!**
A tematikus visszalépéshez használja majd a felfelé mutató nyilat.

A diagram az ETT-k vezető partnerként, vagy társpartnerként megvalósított és megvalósítás alatt álló projekteinek a **tematikus bontását** mutatja.

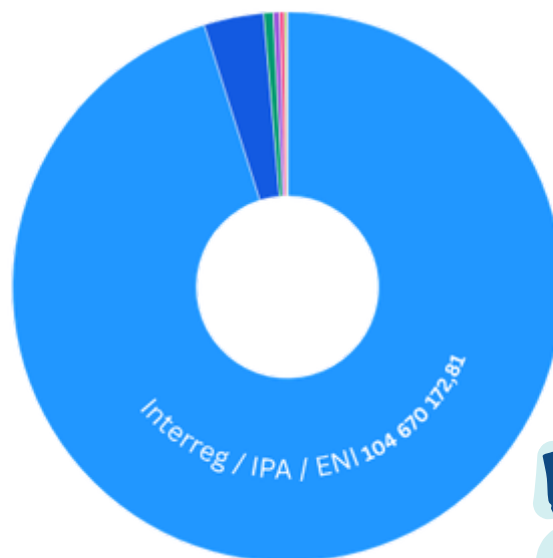
Az ETT-k által használt pályázati források

A legfőbb forrást a **határon átnyúló Interreg programok** jelentették, de sikeresen vettek részt az ETT-k és partnereik transznacionális és interregionális kiírásokon, valamint közvetlen uniós és hazai pályázatokon is.

Az összehasonlíthatatlanul nagyobb költségvetésből gazdálkodó francia, belgium és spanyol ETT-k után a magyar társulások az európai középmezőny élén helyezkednek el a szakmai munkájuk alapján.

Összes ETT

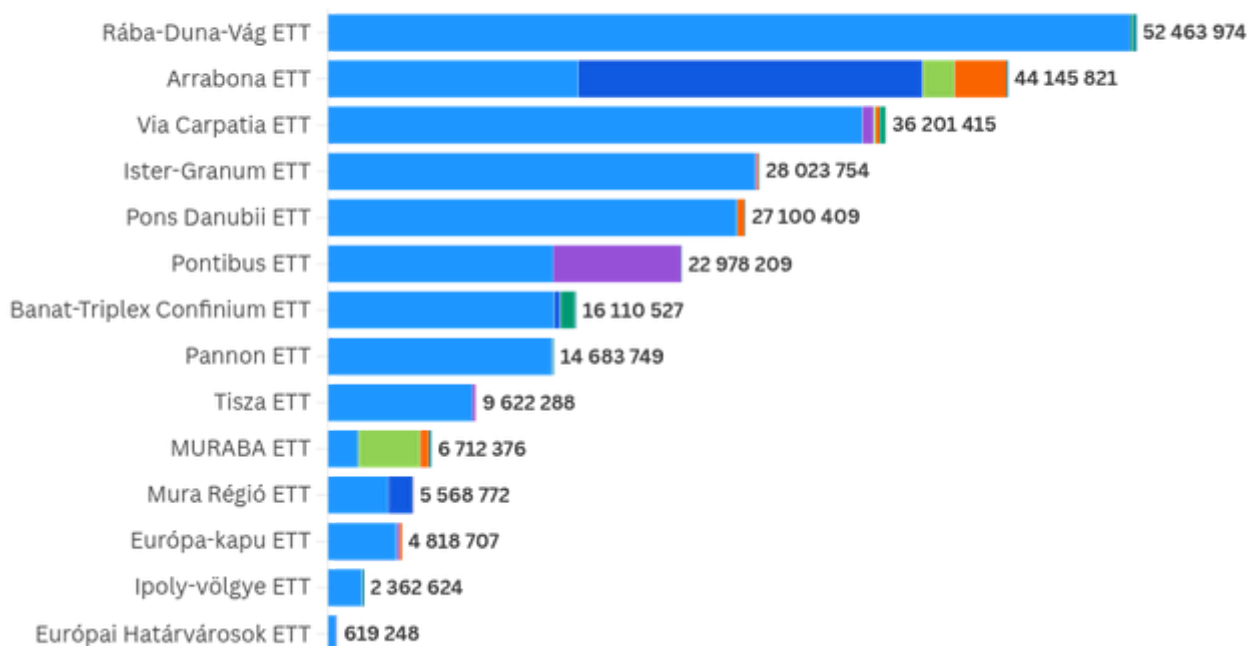
Magyarországi Operatív Programok Interreg / IPA / ENI
Hazai források és programok Közvetlen és egyéb uniós források
Egyéb Egyéb nemzetközi források Vállalati források

A diagram az ETT-k vezető partnerként, vagy társpartnerként megvalósított és megvalósítás alatt álló projektjeinek **finanszírozási forrásait** mutatja

A részletek megismeréséhez **kattintson az egyes forrásokat jelképező köröcikkre!**
A visszalépéshez használja majd a felfelé mutató nyilat.

Interreg / IPA / ENI Magyarországi Operatív Programok KKM Támogatás Egyéb
Hazai források és programok Egyéb nemzetközi források Közvetlen és egyéb uniós források
Vállalati források

A diagram az ETT-k közreműködésével megvalósított, vagy megvalósítás alatt álló projektek **finanszírozási forrásait** mutatja ETT-nkénti bontásban

Az ETT-k költségvetési támogatása

A mindenkori illetékes minisztérium 2011 óta rendszeres **működési forrást** biztosított az aktív társulásoknak, ami segítette őket a stabil működési feltételek megteremtésében, valamint a magas színvonalú fejlesztési tevékenységek elvégzésében. Eseti támogatásokkal konkrét projektek megvalósításához, az eredmények fenntartásához is segítséget kaptak a minisztériumi keretből. 2011 óta a működésre átadott pénzeszközök megközelítik a 6,75 millió eurót. Ha nem vesszük tekintetbe a kamatperiódusokat és az árfolyamváltozásokat, akkor több mint 40-szeresen térült meg a kormány számára a társulásokba fektetett összeg.

A diagram az ETT-k számára nyújtott **költségvetési támogatásokat** mutatja

Minden ETT meghatározó szereplője az adott térség fejlesztési programjainak, a térség önkormányzatai, civil szerveződései, egyházi és kulturális intézményei, valamint vállalkozásai számára kidolgozott és/vagy menedzselte projektek segítségével. Ugyanakkor a társulások a konkrét projektek kidolgozásán és menedzsmentjén kívül a fejlesztések előkészítésében is fontos szerepet játszanak. Az ilyen feladatok ellátására az ETT-k **célzott költségvetési támogatást** is felhasználnak, 2026-ig összesen közel 11,75 millió euró értékben.

A Pontibus ETT különösen is élen jár a projektek előkészítésében, így segítve az általában súlyosan forráshiányos határ menti önkormányzatok fejlesztési tevékenységét. Ennek keretében több település számára vázlattervi, koncepciótervi, illetve engedélyezési szintű tervdokumentációk készültek el a társulás támogatásával. Ilyen tervek készültek többek között az ipolyföldemesi erdei iskola, az ipolytölgyesi víziközpont és múzeum, az ipolyviski kajak-kenu központ, a kóspallagi malomtábor, a zselízi Sacher-ház tetőtér-beépítése, a zalabai malomépület rekonstrukciója, a szobi strand kiszolgáló létesítménye, a szetei kerékpáros és víziturisztikai pihenőhely, a letkési kerékpáros végállomás és pihenőpark, a törökmezői rekreációs ösvény, a visegrádi Zöld Ház udvarának turisztikai fejlesztése, a verőcei kerékpáros hálózathoz kapcsolódó szálláshely, valamint a kétyi apartmanházak fejlesztéséhez.

Az ETT-k speciális szerepkörei

Az ETT-k szerteágazó módon élnek az országhatárokon átívelő, speciális jogi formájuk adta adottságokkal. A következő négy oldalon hat területre bontva adunk áttekintést az ETT-k által betöltött szerepkörökről. A szerepkörök címére kattintva további részleteket tudhat meg az egyes ETT-k kapcsolódó tevékenységeiről. A leírások végén egy kattintással visszatérhet a szerepkörök áttekintéséhez.

Térség- és gazdaságfejlesztés

További részletekért kattintson a címre!

Saját középtávú területi és/vagy ágazati fejlesztési stratégiák

Az érintett magyar és szomszédos országokbeli régiók célkitűzéseinek harmonizálása

Kis- és középvállalkozók termelői kapacitásfejlesztésének támogatása

Gépeszerzések, üzemek fejlesztésének segítése, vállalkozói fórumok, szakmai kiállítások, tanulmányutak szervezése

Gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Iparvágány, ipari terület/park, üzleti infrastruktúra fejlesztése

Ágazati fejlesztések

A kézműves hagyományok újraélesztésétől az innovációs együttműködésekig

Helyi kistermelők piacra jutása

Termelői piacok, adatbázisok, jogi akadályok felszámolása, határon átnyúló védjegy

2014-2020
Foglalkoztatás
9 TAP / 5 ETT

Területi akciótervek (TAP)

2021-2027
Turizmus
10 TAP / 6 ETT

Turisztikai fejlesztések

Vízitúra-infrastruktúra, fejlesztése, vándortáborok szervezése, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése, pihenők kialakítása, útvonalak kijelölése

Az ETT-k speciális szerepkörei

2

Forráskoordináció

Az Interreg Magyarország-Horvátország Program (2021-2027) stratégiai előkészítése

Közzolgáltatások fejlesztése

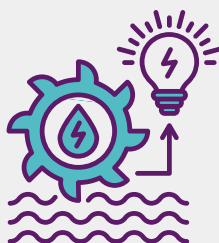

Fenntarthatóságot segítő kezdeményezések támogatása

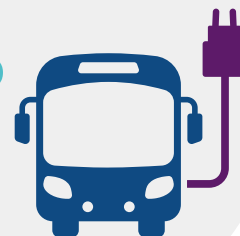
Energetikai korszerűsítések

Kisléptékű energetikai együttműködések

Elektromos és nulla kibocsátású mobilitás

Hulladékgazdálkodás Kárpátalján

Transznacionális és regionális klímaadaptáció

Távhőrendszerek dekarbonizációja

Erdőalapú gazdasági modellek

Mezőgazdasági klímaalkalmazkodás

Helyi klímavédelmi akciók

Hálózatépítési és paradiplomáciai szerep

Maganyelv-tanfolyamok

Gyermekek táboroztatása

Kárpátaljai humanitárius tevékenységek

Segélyek szállítása

Rehabilitációs felszerelések és orvosi eszközök

Együttműködések határon átnyúló koordinációja

Nyugat-balkáni intézményi kapcsolatrendszer

Egyetemi tudástranszfer-hálózat

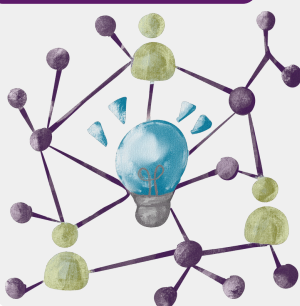

Erasmus+ KA2 kapacitásépítési programok

Tudásközpont és tudástranszfer

Regionális hálózatok és tapasztalatcsere

Stratégiai tudásmegosztás és képzések

Térség- és gazdaságfejlesztés

A magyar részvételű ETT-k a határtérségek meghatározó fejlesztési szereplőivé nőttek ki magukat az elmúlt két évtized során. Majdnem minden társulás rendelkezik középtávú területi és/vagy ágazati fejlesztési stratégiákkal, egyesítve a magyar és a szomszédos országok érintett régióinak célkitűzéseit. A **Pannon ETT** egyediségét például az adja, hogy egyszerre ismeri és kapcsolja össze a Dél-Dunántúl, valamint Északkelet-Szlavónia gazdasági, energetikai és társadalmi kihívásait, így képes olyan közös fejlesztési programok kialakítására, amelyek valódi felzárkózási és versenyképességi eredményeket hozhatnak a határ mindkét oldalán. A **Tisza ETT** pedig az Ukrainán belül legelmaradottabb régiónak számító Kárpátalja fejlesztéséhez tud hatékonyan hozzájárulni uniós jog szerinti entitásként.

A társulások sokféle módon segítik a regionális versenyképességi célok elérését. A gazdasági infrastruktúra fejlesztése terén megemlítendő a győri iparvágány meghosszabbítása, valamint a halászi ipari terület létrehozása az **Arrabona ETT** menedzselésében, illetve a **Pons Danubii ETT** projektje, amelynek keretében a Komáromi Ipari Parkban üzleti infrastruktúra létesült, a szlovákiai Ógyallán (Hurbanovo) pedig az ipari park közlekedési rákötésének fejlesztése valósult meg.

A társulások által támogatott ágazati fejlesztések számos területet magukba foglalnak, a gyógynövénygazdaságtól és a kézműves hagyományok újraélesztésétől a körforgásos gazdasághoz kapcsolódó és innovációs együttműködésekig (pl. az **RDV ETT** a gyógynövényipar szereplőinek határon átnyúló együttműködését támogatva, a **Via Carpatia ETT** a körforgásos gazdasági központokkal kapcsolatos projektben vett részt).

Saját középtávú területi és/vagy ágazati fejlesztési stratégiák

Gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Ágazati fejlesztések

Több ETT is segíti a helyi kistermelők piacra jutását, pl. termelői piacok építésével, adatbázisok és online, illetve fizikai értékesítési rendszerek fejlesztésével, a termékek közétkeztetésbe történő bevonásával. A legátfogóbb rendszert az **Ister-Granum ETT** alakította ki, amelynek saját határon átnyúló védjegyzrendszere is van.

Ister-Granum védjegyes helyi termékek

A kis- és középvállalkozók termelői kapacitásait gépbeszerzéssel, üzemek építésével vagy korszerűsítésével támogatják. Ezenkívül fontos szerepet játszanak a KKV-k határon átnyúló kapcsolatainak fejlesztésében (vállalkozói fórumok, szakmai kiállítások, tanulmányutak szervezésével), valamint ismereteinek bővítésében (pl. az Ipar 4.0 és 5.0 és az innovációs ökoszisztémák kereteire vonatkozó tudás átadását segítő rendezvényekkel).

A **MURABA ETT** például kisvállalkozások eszközbeszerzési projektjeinek megvalósítását segítette, az **RDV ETT** pedig a körforgásos gazdaság területén valósított meg projektet.

Kis- és középvállalkozók termelői kapacitás-fejlesztésének támogatása

Az RDV ETT Circular Economy projektje

Kiemelendő a társulások szerepe a magyar-szlovák Interreg programok keretében bevezetett területi akciótervek (TAP) megvalósításában. Ezek az akciótervek egy-egy térség integrált fejlesztését egymáshoz kapcsolt, szinergikusan egymásra épülő projektek (összesen 3-8 határon átnyúló projekt) segítségével támogatják. A 2014-2020-as költségvetési időszakban 9 ilyen, foglalkoztatási célú akcióterv valósult meg, amelyek közül ötöt ETT-k koordináltak. A FOOD Industry projekt (**RDV**) az élelmiszeripari innovációt és a termelési hulladék-újrahasznosítást, a Novum Danubium (**Pons Danubii**) az autóipari beszállítók kapacitásbővítését, az IG Heritage (**Ister-Granum**) és a Cserehát (**Via Carpatia**) projektek a helyi termelői integrációt és értékesítést, a RE-START (**Pontibus**) pedig az Alsó-Ipoly menti szociális intézményeket segítő szolgáltatások fejlesztését támogatta, a határ mindkét oldalán. A jelenlegi támogatási ciklusban 10 akcióterv közül hatot menedzselnek ETT-k; minden esetben egy adott határtérség integrált turisztikai desztinációfejlesztése a cél.

Területi akciótervek (TAP)

A komáromi INNOCENTRE

A FOOD Industry TAP keretében megvalósult beruházás

A turisztikai kínálat és együttműködés fejlesztése egyébként is központi témája a társulások fejlesztési tevékenységének. Az **Arrabona ETT** az infrastruktúra (pl. kerékpárutak, kerékpáros komp, vízitúra-kikötők, parkolók stb.) bővítésén kívül aktív szerepet vállal kerékpáros és vízi vándortáborok, osztálykirándulások, szemléletformáló programok, képzések, valamint a térségi turisztikai kínálatot erősítő szolgáltatások szervezésében és működtetésében, a Szigetközt és a Csallóközt magába foglaló „Duna Szíve” program keretében.

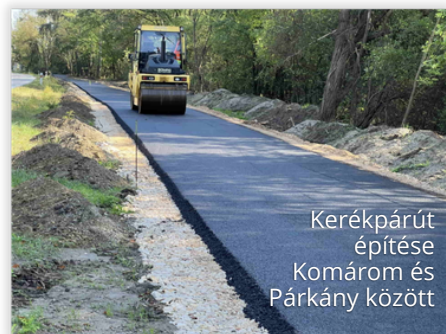
Az **RDV ETT** az **Ister-Granum ETT** többek között a közös Bike Paradise projektjével járult hozzá a magyar-szlovák határtérség kerékpáros infrastrukturális összekapcsolásához, fejlesztéséhez. Előbbi társulás a lovas turizmus fejlesztését célzó projektet (Bike and Horse riding) is megvalósított.

A **Pannon ETT** vezető partnerként menedzseli az Amazon of Europe Bike Trail Hungary–Croatia stratégiai projektet az Interreg VI-A Magyarország–Horvátország 2021–2027 Programban, amely a teljes magyar–horvát határtérség egyik legjelentősebb közös turisztikai és gazdaságfejlesztési kezdeményezése.

Turisztikai fejlesztések

VíziVándorok a Mosoni-Dunán

Kerékpárút építése Komárom és Párkány között

Látványterv az Amazon of Europe BT HU-HR projekt beszerzéséhez

A társulások által kidolgozott/megvalósított projektek jóvoltából strandok, turisztikai központok, tanösvények, kültéri színpadok, kerékpárutak és kapcsolódó létesítményeik, történelmi épületek, múzeumok, kiállító terek, szálláshelyek, csónakkikötők stb. létesültek vagy újultak meg.

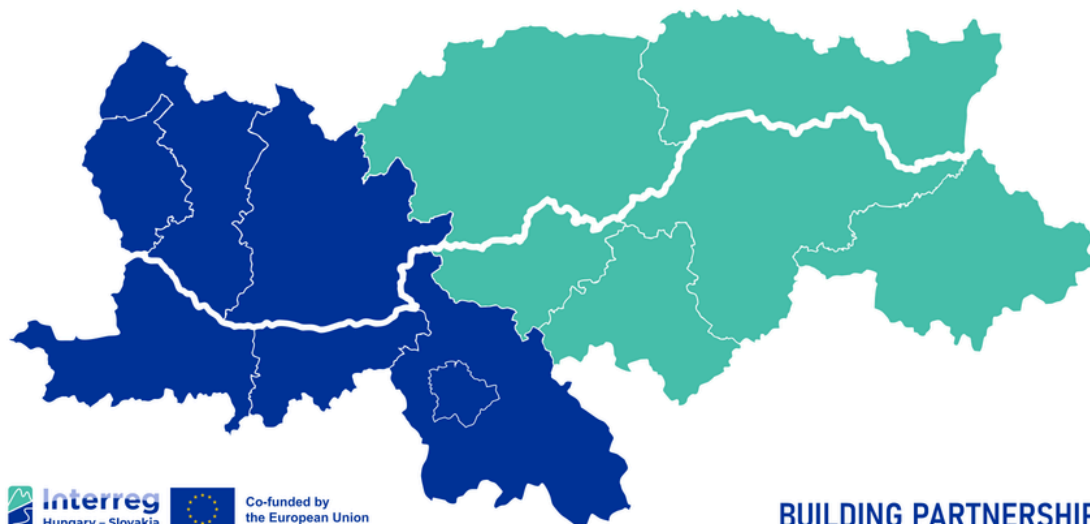
Gazdaság- és térségfejlesztési tevékenységeik révén a társulások a magyar gazdasági tér közép-európai hálózatokba történő bekapcsolódását és a gyakran periférikus határtérségek felzárkózását egyszerre támogatják.

Vissza a szerepkörök áttekintéséhez

Forráskoordináció

2018 óta az **Interreg Magyarország-Szlovákia Program Kisprojekt Alapját** két megyei szintű ETT, az **RDV** (nyugaton, magyarországi székhellyel) és a **Via Carpatia** (keleten, szlovákiai székhellyel) menedzseli. A két ETT koordinálja a felhívások kiírását, a beérkezett pályázatok szakmai és adminisztratív értékelését, a szerződések előkészítését, a kiválasztott kisprojekteket megvalósításának nyomon követését, valamint a záró beszámoló feldolgozását és a kifizetések folyamatát. Emellett az ETT-k felelnek a Monitoring Bizottságokkal való együttműködésért, a pályázók tájékoztatásáért és tanácsadásáért, továbbá a program kommunikációjáért és nyilvánosságának biztosításáért is. Az elmúlt években közel 30 millió euró értékben nyújtottak támogatást összesen 650 kisprojekt megvalósításához, amelyekben összesen 750 partner vett részt. Ezek a kis értékű (maximum 50 ezer eurós) projektek érik el a legszélesebb rétegeket a határ mentén, elősegítve az állampolgárok közötti kapcsolat- és bizalomépítést.

A 90/2022. (III. 8.) kormányrendelet keretében kihirdetett, a **magyar-szlovén** határ két oldalán fekvő vegyes nemzetiségi területen való gazdasági és társadalmi fejlesztési megállapodás végrehajtásáért a szentgotthárdi székhelyű **MURABA ETT** a felelős. A társulás jelenti meg és adminisztrálja a felhívásokat, és készíti elő a döntő bizottság üléseit.

Az egyezmény éves szinten 5-5 millió eurós keretet irányozott elő a két kormány részéről, ötéves időtartamra, de ebből csak kétévi keret részleges lehívására került sor eddig. Ennek köszönhetően a 2024-es kiíráson 4, a 2025-ösön összesen 10 pályázat nyert támogatást.

A **Pannon ETT** pedig meghatározó szerepet vállalt a **2021–2027-es Interreg Magyarország–Horvátország Program stratégiai előkészítésében**, és olyan térségi kapcsolati hálóval, fejlesztéspolitikai tapasztalattal és intézményi bizalommal rendelkezik, amely egyedülálló alapot jelent a 2028 utáni Európai Versenyképességi Alaphoz kapcsolódó magyar–horvát fejlesztési programok előkészítéséhez.

A magyar ETT-hálózat érettségét jól illusztrálja, hogy Európában az elsők között kaptak forráskoordinációs szerepet magyar részvételű társulások a határon átnyúló programok keretei között.

Vissza a szerepkörök áttekintéséhez

Közzolgáltatások fejlesztése

A határtérségek igen gyakran periférikus helyzetűek, ahol a közzolgáltatások minősége alacsonyabb szintű. Az ETT-k fontos szerepet játszanak ezeknek a hiányosságoknak a pótlásában.

A településüzemeltetési feladatok ellátását célzó pályázatokon túl pl. az **Arrabona ETT** aktív szerepet játszott a Győri járás 20 településének szennyvíz- és ivóvízhálózat-fejlesztésében, a korábbi Győr-Nagymegyer (Veľký Meder) buszjárat elindításában, valamint bölcsődék és óvodák korszerűsítésében.

A **BTC ETT** a Homokhátság vízhálózati rendszerének korszerűsítését és a magyar, illetve román rehabilitációs egészségügyi szolgáltatások fejlesztését célzó projektben vett részt. Az **Európa-kapu ETT** települési szintű tűzoltólaktanyát és mentőállomást, orvosi rendelőket épített, és a szükséges berendezéseket szerezte be projektjei segítségével. Az **Ipoly-völgye ETT** tizenegy települési közkonyhát, a **Pontibus ETT** három szociális otthont, egy szociális konyhát és egy mosodát korszerűsített.

Közzolgáltatások fejlesztése

Kemencei mosoda a térség szociális intézményei számára

Győrújbaráti egészségház

Az **RDV ETT** projektjei révén a robotikát felhasználó rehabilitációs szolgáltatások kialakítása kezdődhet meg több magyar és szlovák kórházban. A **MURABA ETT** egy orvosi rendelő korszerűsítését és új tűzoltóautó beszerzését támogatta. A **Tisza ETT** folyamatos támogatást nyújt a kárpátaljai egészségügyi intézmények fejlesztéséhez, korszerűsítéséhez, de koordinálja a határigazgatás hatékonyságát javítani célzó projektet is.

Az **Ister-Granum ETT** menedzselte az Esztergomot és Párkányt (Štúrovo) lefedő közösségi kerékpármegosztó rendszer kialakítását, valamint a szlovák oldalon üzemelteti a Neszmély és Dunaradvány (Radvaň nad Dunajom) között közlekedő komp kikötőjét. A **Pons Danubii ETT** egyik legjelentősebb fejlesztése a két Komáromot lefedő intelligens közösségi közlekedési rendszer kialakítása, valamint az ehhez szükséges autóbuszok beszerzése volt.

Közösségi közlekedés fejlesztése

Mária Valéria Bike, Esztergom

Komp Neszmély és Dunaradvány között

Bár a magyar részvételű társulások még nem nyújtanak határon átnyúló közzolgáltatásokat, az elmúlt évek fejlesztései jó alapot biztosítanak a jövőbeli ilyen irányú kezdeményezések számára is.

Vissza a szerepkörök áttekintéséhez

Fenntarthatóságot segítő kezdeményezések támogatása

A társulások számos közintézmény energetikai korszerűsítési pályázatát készítették el vagy menedzseltek. Az **Európa-kapu ETT** pl. Majtényban (Moftin) és Nyíradonyban segítette a helyi pelletüzemek elindítását. A magyar-szlovák határtérség nyugati szakaszán az **Arrabona ETT** tevékenysége kiemelkedő a megújuló energetikai fejlesztések és együttműködések támogatása terén.

Az ETT-k aktívan éltek az európai uniós b-solutions kezdeményezés adta lehetőségekkel, és elindították a határon átnyúló, kisléptékű energetikai együttműködésekkel kapcsolatos jogi akadályok feltárását. A **Mura Régió ETT** vizsgálta a Murán kialakítható kis teljesítményű turbinák létesítésének lehetőségét. A **Pannon ETT** pedig a magyar-horvát energiaközösségek létrehozásával kapcsolatos szabályozási kérdéseket tárta fel.

A **Tisza ETT** nemcsak elkészíttette Kárpátalja megye 2030-as céldátumú hulladékgazdálkodási koncepcióját, hanem Beregszász (Berehovo) mellett a megye első hulladékválogatójának létrehozását és a modell további három járásra történő kiterjesztését is támogatja, jelentősen javítva ezzel a Tisza ökológiai állapotát. Kárpátalján a háztartási hulladék 20%-át ma még egyáltalán nem kezelik, a hulladékdepóniák több mint fele súlyosan túltöltött, a rahói (Rakhiv) pedig közvetlenül a Tisza árterében létesült.

A **BTC ETT** Mórahalmon és Zombolyán (Jimbolia) indított el elektromos autóbuszokat, a **Pannon ETT** Eszék (Osijek) és Pécs között tervezi hasonló járat létesítését. Az **Ister-Granum ETT** egy nemzetközi projekt keretében nulla kibocsátású komp elindítását teszteli az Ipoly alsó folyásánál.

Energetikai korszerűsítések

Dunakiliti Kiserdei Bölcsőde energetikai fejlesztése

Kisléptékű energetikai együttműködések

Hulladékgazdálkodás Kárpátalján

Hulladéklerakó kialakítása a kárpátaljai Jánosiban

Elektromos és nulla kibocsátású mobilitás

Elektromos autóbusz Mórahalmon

Transznacionális
és regionális klímaadaptáció

Legend:

- Danube Region (Blue box)
- TRANSFER Danube (Green box)

Precipitation (mm)

- 40-60
- 60-80
- 80-100
- 100-120
- 120-140
- 140-160
- 160-180
- 180-200
- 200+

**Precipitation recorded in the TRANSFER Danube pilot areas
01 September - 31 October 2025**

ARRABONA
GREEN BUS AWARD

Pályázzanak a Zöld Rügy díjra!

FŐDÍJ: 1 000 000 Ft

Arrabona EGTC tagtelepüléseinek és városrészeinek | Beadási határidő: **április 30.**

A fókuszban a transznacionális együttműködés, a tiszta energia, a zöld közlekedés, a klímaadaptáció és az alacsony kibocsátású technológiák állnak.

Vissza a szerepkörök áttekintéséhez

Hálózatépítési és paradiplomáciai szerep

A magyar részvételű ETT-k alulról szerveződő, a helyi szinthez nagyon közeli együttműködések. A projektek fejlesztése és megvalósítása során széles kapcsolatrendszert építettek ki a határtérség mindkét oldalának releváns szereplőivel, intézményeivel, döntéshozóival, vállalkozásaival, ezért paradiplomáciai és hálózatépítési szerepük nem elhanyagolható.

Az **Arrabona ETT** például a határ két oldalán működő turisztikai szolgáltatók, az **Ister-Granum ETT** a helyi termelők kapcsán lát el koordinátori szerepet. A **Mura Régió ETT** a magyarországi horvát, a **MURABA ETT** a szlovéniai magyar és a magyarországi szlovén etnikai közösségek megmaradását segítő programjaival, intergenerációs jelleggel.

Együttműködések határon átnyúló koordinációja

A magyar-ukrán **Tisza ETT** ezen felül jelentős humanitárius tevékenységet folytat az orosz agresszió 2022. februári kezdete óta, felhasználva széles körű ukrainai kapcsolatrendszerét. Kiemelten kezelik a gyermekkórházakat, gyermekotthonokat, idősotthonokat, valamint a fogyatékkal élőket. Tekintettel arra, hogy Kárpátalja lett a harcok során megsérült és rehabilitációra szoruló katonák első számú utókezelési régiója, több alkalommal szállítottak a rehabilitációjukhoz szükséges orvosi felszereléseket, tolószékeket, kórházi ágyakat, elektromos kisjárműveket, gyógyszereket. A vonalas infrastruktúra által keletkezett károkat víztisztító berendezések, aggregátorok, akkumulátorok szállításával enyhítették, valamint folyamatosan segítenek a nyugat-európai adományozóknak is a szállítmányozásban.

Kárpátaljai humanitárius tevékenységek

Segélyszállítmányok Kárpátaljára

Kárpátaljai gyermektábor kelet-ukrajnai gyermekek számára

2022 óta több mint 1000 tonna segélyt juttattak Ukrajnába, ennek kb. 30%-a a frontra került. Főként a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával az elmúlt években 11 gyermektábort szerveztek kelet-ukrajnai, zömében félárva és árva gyermekek számára Kárpátalján és Magyarországon, melyeken összesen mintegy 500 gyermek és kísérőik vettek részt. A Magyarországra menekült ukránok számára ingyenes magyarnyelv-tanfolyamokat szerveznek.

A **Pannon ETT** az egyetlen magyar szervezet, amely intézményes keretek között fogja össze a teljes határtérség valamennyi magyar és horvát megyéjét, valamint a legkiterjedtebb nyugat-balkáni intézményi kapcsolatrendszerrel rendelkezik, különösen Bosznia-Hercegovina, Horvátország és Montenegró irányába. A partnerség nem kizárólag projektekre épül, hanem több mint 15 éves, napi szintű szakmai együttműködésre az önkormányzatok, fejlesztési szervezetek, egyetemek és gazdasági szereplők között.

A társulás különleges erőssége az egyetemi partnerségi hálózat. A Pécsi Tudományegyetem mellett az ETT-nek teljes jogú tagja a Josip Juraj Strossmayer Egyetem (Eszék/Osijek), az Északi Egyetem (Varasd/Varaždin), a mostari, a sarajevói és a tuzlai egyetemek Bosznia-Hercegovinából, emellett kiemelkedően szoros szakmai együttműködést alakított ki a Montenegrói Egyetem és a Podgoricai Mediterrán Egyetem intézményeivel. Ez a kapcsolatrendszer az ETT-t különleges szereppel ruházza fel a nyugat-balkáni bővítés szempontjából is.

Jelenleg a Pannon ETT egyik legfontosabb stratégiai feladata a nagyléptékű európai uniós kapacitásépítési projektek előkészítése boszniai és montenegrói partnereivel, elsősorban az Erasmus+ KA2 kapacitásépítési programok keretében. A kezdeményezések célja a felsőoktatási és intézményi kapacitások megerősítése, a közös képzési és tudástranszfer-programok kialakítása, valamint olyan hosszú távú együttműködési hálózatok létrehozása, amelyek közvetlenül támogatják a gazdasági, innovációs és energetikai kapcsolatok fejlődését.

Nyugat-balkáni intézményi kapcsolatrendszer

Egyetemi tudástranszfer-hálózat

Erasmus+ KA2 kapacitásépítési programok

Az ETT-k paradiplomáciai szerepvállalása túlmutat a hagyományos adminisztratív együttműködéseken, hiszen a határokon átnyúló közvetlen hálózatok, a közös kulturális örökség ápolása és a krízishelyzetekben nyújtott önzetlen segítségnyújtás révén valódi, szolidáris és összetartó közösséggé kovácsolják a szomszédos térségeket.

Vissza a szerepkörök áttekintéséhez

Tudásközpont és tudástranszfer

Az ETT-k speciális tudást halmoztak fel az elmúlt két évtized alatt, főként a határon átnyúló együttműködések és pályázatok terén. Ezt a tudásukat sokrétűen kamatoztatják, a külső szereplők számára elkészített vagy menedzselte nemzetközi pályázatokon, projektpartnerek kiközvetítésén, képzések szervezésén keresztül.

Az **Arrabona ETT** rendszeresen szervez szakmai fórumokat, tanulmányutakat, partnerségépítő programokat és tudásmegosztó eseményeket, amelyek elősegítik a magyar és szlovák szereplők közötti kapcsolatok erősítését, pl. a turizmus, településüzemeltetés, kulturális együttműködések terén.

A **Pannon ETT** több kapacitásfejlesztési projektet is megvalósított az elmúlt években, amelyek célja, hogy a régió szereplői a tapasztalat, tudás és jó gyakorlatok cseréje révén jobban szervezett folyamatok alkalmazásával, hatékonyabban használják fel a strukturális alapok forrásait.

A **Banat Triplex Confinium ETT** a magyar-román-szerb határtérségben rendezett fórumokat az euroszepticismus visszaszorítása érdekében, a **Via Carpatia ETT** pedig a klímaadaptáció, az elhízás és a digitális biztonság témájában szervezett képzéseket diákok számára.

A **Tisza ETT** az Európa Tanács támogatásával összesen 25 helyi önkormányzati vezető felkészítését segítette az uniós együttműködés témájában, segítve ezzel a helyi önkormányzatok uniós integrációját.

Stratégiai tudásmegosztás és képzések

Mint látható, a társulások átfogó módon segítik a határtérségek versenyképességének és népességmegtartó erejének javítását, de mindeközben a szomszédos népekkel való bizalom erősítésnek is meghatározó szereplői, kiegészítve a hivatalos politikai együttműködésekkel.

Az ETT rövid neve, alapításának éve	Székhely	Határszakasz	Logó	Honlap
Arrabona (2011)	Győr	HU-SK		arrabona.eu
Banat-Triplex-Confinium (2011)	Mórahalom	HU-RO-(RS)		btc-egtc.eu
BOTILA (2025)	Cigánd	HU-SK		
Európa-kapu (2012)	Nyíradony	HU-RO		europakapu.eu
Európai Határvárosok (2014)	Nyíregyháza	HU-RO		nyir-szat.eu
Ipoly-valley (2017)	Ludányhalászi	HU-SK		ipolyvolgye.hu
Ister-Granum (2008)	Esztergom	HU-SK		istergranum.eu
Mura Region (2015)	Tótszerdahely	HU-HR		muraregio.eu
MURABA (2017)	Szentgotthárd	HU-SI		muraba.hu
Pannon (2012)	Pécs	HU-HR-BiH		pannonegtc.eu
Pons Danubii (2010)	Komárno	HU-SK		ponsdanubii.eu
Pontibus (2016)	Budapest	HU-SK		pontibusegtc.eu
Rába-Duna-Vág (2011)	Tatabánya	HU-SK		rdvegtc-spf.eu
Tisza (2015)	Kisvárd	HU-UA		tisaett.hu
Via Carpatia (2013)	Košice	HU-SK		viacarpatia.eu